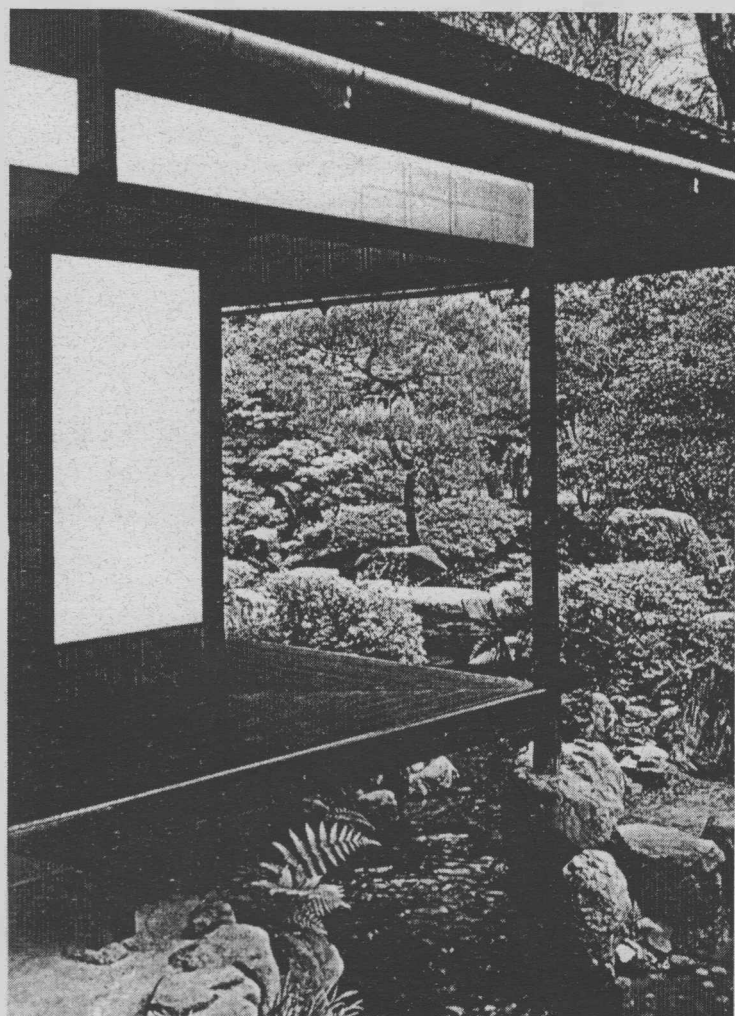

JAPANILAISEN KULTTUURIN YSTÄVÄT

日本文化友の会

4/2001

Kansikuva

Chosetsu-teehuone on paanukattoinen, yksinkertainen rakennus, jossa on vain kaksi pientä huonetta: toinen neljän ja puolen tatamin kokoinen, toinen on kooltaan kolme tatamia. Teehuoneiden rakennustyyli, sukiya, luo puitteet ihmisen ja luonnon harmoniselle kanssakäymiselle, teeseremonian sielulle.

Chosetsu rakennettiin vuonna 1856 keisari Komein määräyksestä, ja hänen makunsa mukaiseksi. Teehuone sijaitsee puutarhan keskiosassa, kaukana kaduista, Kioton keisarillisen palatsin sydämessä. Paikka on niin hiljainen, että talvella voi kuulla lumihiutaleiden putoavan – ja niin rakennus on saanut nimensäkin: Chosetsu tarkoittaa "lumisateen kuuntelua".

Teehuoneeseen johtaa toisesta rakennuksesta avoin käytävä (puutarhan keskellä kulkeva puulattiainen käytävä, jossa ei ole seiniä, vain katto, reuna-aidat ja kattoa kannattelevat tukipilarit), ja sen alitse solisee puro.

Päivää ennen kuin Meiji- keisari lähti Kiotosta Tokioon, hän kirjoitti runon, jossa hän ilmaisee surunsa siitä, että hänellä on vain enää yksi yö, jolloin hän voi kuunnella käytävän alaisen puron solinaa.

*Tadashi Ishikawa: Palaces of Kyoto
käännös: Matleena Järviö*

TOMO 友

TOMO (suomeksi ystävä) on Japanilaisen Kulttuurin Ystävät ry:n jäsenlehti, joka ilmestyy neljästi vuodessa ja on jäsenille maksuton.

Päätoimittaja: Matleena Järviö, Purjetie 7b 379, 00 960 Helsinki, puh. 09- 341 4270

Vakituinen avustaja: Liisa Kemppi

TOMO ottaa ilolla vastaan kuvia, kirjoituksia ja ideoita.

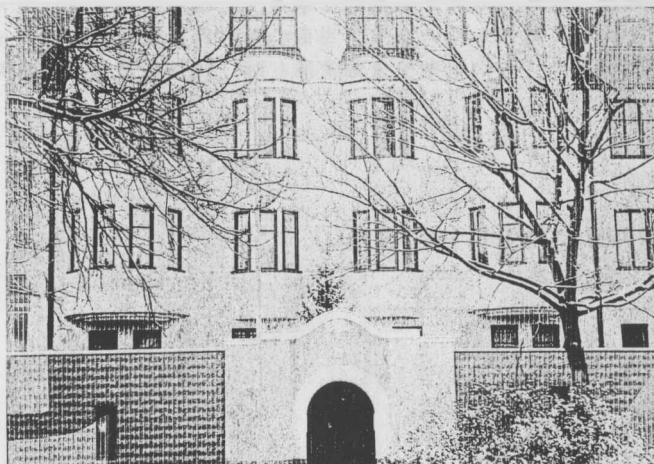
Mahdolliset faksit: 09- 698 6496 (Antti ja Laura Lappalainen)

Ilmoitushinnat: 1/1 s. 350mk (toisto 300mk), 1/2 s. 200mk (150mk), 1/4 s. 120mk (100mk)

JÄSENMAKSUJA maksettaessa pyydämme aina ilmoittamaan **VIESTI**-osiossa jäsenen nimen jäsenrekisterin ylläpidon helpottamiseksi. Kiitos!

Muuttuneet osoitetiedot toivomme lähetettävän postitse osoitteeseen: Japanilaisen Kulttuurin Ystävät ry., PL 305, 00 101 Helsinki

kuva: Antti Lappalainen

YHDISTYKSEN KIRJASTO

Yhdistyksellämme on hyvä kokoelma suomennettua japanilaista kaunokirjallisuutta ja tieto- ja taideteoksia erikielisinä. Kirjastoon tilataan myös englanninkielisiä lehtiä **The East** (tekstejä kulttuurista tekniikkaan), **Daruma** (japanilaista taidetta ja antiikkia) ja **Japan Echo** (sis. japaninkielisistä lehdistä käännettyjä ajankohtaisaiheita). Jos haluat käydä kirjastossa, sovi siitä puhelimitse: Ulla Arjamaa p. 09- 724 5031 tai Laura Lappalainen p. 09- 698 6496 Kirjasto sijaitsee yhdistyksen kerhotilassa **TOMOHIMASSA**, os. Wecksellintie 6.

Japanilaisen Kulttuurin Ystävät ry. 日本文化友の会

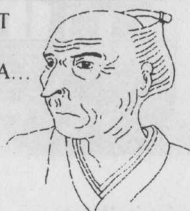
Japanilaisen Kulttuurin Ystävät ry on perustettu 1978. Yhdistyksen tavoitteena on tehdä japanilaista kulttuuria tutuksi suomalaisille ja kertoa japanilaisille suomalaisesta kulttuurista. JKY järjestää vuosittain VEDEN ÄÄNI-konsertin, teatteri- ja orkesteriryhtymien vierailuja, näyttelyjä, elokuvailtoja ja myyjäisiä. Julkaisut: neljä kertaa vuodessa ilmestyvä TOMO-jäsenlehti, vuosittain ilmestyvä, Japanin kulttuurin eri aloja käsittelevä HASHI-julkaisu, japanin kielen oppikirja ja siihen liittyvä suomi-japani-suomi sanasto, suunnitteilla on japanilainen keittokirja. Yhdistyksellä on oma kirjasto. Harrastuspiirit: kielikurssit, ikebana, ruoka, origami, kalligrafia, japanilaiset miekat, taide- ja antiikkipiiri, perinnejuhlat ja matkat.

Yhteys: PL 305, 00101 Helsinki tai puh & fax 09-698 6496.

日本文化友の会は1978年に設立され、フィンランドの人たちに様々な日本文化を紹介し、また日本人にフィンランドの文化を知ってもらうことを目的としています。当会は年一度の「水の音」コンサートを初め、日本から劇団やオーケストラ、映画などを招請しています。出版活動としては、日本語テキストとその付属カセットテープ、年一回発行の総合日本文化特集誌「橋」、年4回発行の当会機関誌「友」などがあります。またサークルとして生花、書道、言葉のボール、折紙、料理の各部が活動しており、その他にも旅行・遠足や伝統的な祭事も行なっています。さらに日本の美術展覧会のアレンジにも協力しています。当会には専属の図書館もあります。当会への連絡先は、「ヘルシンキ中央郵便局(HKI)101私書箱305号」です。

KULTTUURIEN KOHTAAMISESTA

ULKOMAALAISET
OVAT KOVIN
EPÄKOHTELIAITA...

SNIEFF!

...NIISTÄVÄT
NENÄNSÄKIN
JULKISESTI

TODELLA
INHOTTAVAA!

SNIEFF!

93
JCC

JAPANILAISEN KULTTUURIN YSTÄVÄT RY / JOHTOKUNTA 2001

PUHEENJOHTAJA	RONNY RÖNNQVIST	09- 595 068
VARAPUHEENJOHTAJA	RAINO HURME	09- 454 6712
SIHTEERI	ULLA ARJAMAA	09-724 5031
TALOUDENHOITAJA	ANTTI LAPPALAINEN	09- 698 6496
	FRED KAPRI	09- 692 7522
	LAURA LAPPALAINEN	09- 698 6496
	TOMOKO SAITO-SOINISALO	09- 757 1662
VARAJÄSENET	HELI LAITINEN	09- 241 2342
	MATLEENA JÄRVIÖ	09- 341 4270

YHDISTYKSEN MUUT TOIMIHENKILÖT

KIRJASTONHOITAJA	ULLA ARJAMAA	09- 724 5031
MATKAT	MINNA KARENSALO	09- 693 9309
JULKAISUJEN MYYNTI	ANTTI LAPPALAINEN	09- 698 6496
TOMON PÄÄTOIMITTAJA	MATLEENA JÄRVIÖ	09- 341 4270
TOMO/ VAKITUINEN AVUSTAJA	LIISA KEMPPI	09- 388 3439
YSTÄVYYSSEUROJEN LIITON YHTEYSHENKILÖ	HELI LAITINEN	09- 241 2342

HARRASTUSPIIRIEN OHJAAJAT

ELOKUVAT	RONNY RÖNNQVIST	09- 595 068
IKEBANA	LAURA LAPPALAINEN	09- 698 6496
JAPANIN KIELI	PIA MATILAINEN	09- 753 3171
KALLIGRAFIA	YOKO KOBAYASHI-STJERNA	09- 724 6746
MIEKKAPIIRI	RONNY RÖNNQVIST	09- 595 068
ORIGAMI	PÄR-JOHAN SANDELL	09- 555 755
RUOKA	KENICHI KAKUTA	09- 395 2225
	FRED KAPRI	09- 692 7522

SISÄLLYS

YHDISTYSTIEDOT	3
PÄÄKIRJOITUS	7
JKY ONNITTELEE	10
YHTEINEN MOCHI-JUHLA	11
POIMINTOJA JAPANILAISUUDESTA	12
WATANABE- APURAHA	14
JKY:N UUDENVUODEN JUHLA	15
VALKOISEN SALIN NÄYTELY	16
JAPANILAINEN TEHUONE	22
KIRSTI SUOMIVUOREN RUNOJA	24
TUULISILTA-TEOS	25
JÄNNITTÄVIÄ TEKSTILEJÄ	26
UUTISIA & TAPAHTUMIA	29
TIKUISTA ASIAA	32
O-HASHI DE TABEMASHOO!	34
YHDISTYKSEN JULKAISUT	37
JÄSENHAKEMUS	39

RAUHAISAA VUODENALKUA

Joulu on enää parin viikon päässä tätä kirjoittaessani, ja postiluukun kolahtelusta sen huomaa: kotoa ja maailmalta saapuu kauniita tervehdyksiä ja pikkupaketteja. Erityisesti mieleen muistuvat ne kaksi joulua, jotka olen Japanissa viettänyt, molemmat kerrat **Saton perheen** hyvässä huomassa. Joulukinkun sijaan herkuttelimme *sushilla* perheen isän saavuttua töistä kotiin, joulupyhiähän ei Japanissa vietetä kuten meillä, vaan juhlallisuudet keskittyvät vuodenvaihteeseen.

Minulle henkilökohtaisesti suurin Japanin anti onkin, ei hienostunut kulttuuri, vaan ne monet japanilaiset, jotka ovat tarjonneet vieraanvaraisuuttaan ja ystävyyttään kaukana kotoaan olevalle. Voisiko joulua paremmin viettää?!

Syksy on ollut vilkas japanilaisen kulttuurin saralla, ja erityisen hienoa on ollut eri yhdistysten yhteistyö: Valkoisen Salin näyttely syyskuussa oli todella kokemisen arvoinen, **lämmiin kiitos kaikille puuhanaisille ja – miehille!** Yhteistyö jatkuu myös keväällä, heti tammikuussa on yhteinen **Mochi-juhla** ja **Annantalon kevättapahtuman** suunnittelukin alkanee pian. Yhdistyksemme pitää tammikuun lopulla myös omat **perinteiset uudenvuodenjuhlat** ravintola Kotossa, joten tavataanpa siellä!

JKY:n kotisivuasia edistyy, yhdistyksemme jäsen **Hanna Sarkimaa** on tarjonnut arvokasta apuaan sivujen toteutuksessa. TOMOn sisällöstä toteaisin sen verran, että japanin kielisivut palaavat kyllä, ja varmaan jo seuraavaan lehteen. Samoin Valkoisen Salin yksi tärkeä näyttelykokonaisuus, **bonsai-puut** jäivät hyvin vähälle huomiolle tässä lehdessä allekirjoittaneesta johtuen, mutta palaamme niihin **Teemu Ojan** opastuksella seuraavassa numerossa.

Hyvää alkavaa vuotta 2002

toivottelepi

Matleena Järviö

Akemashite omedetou gozaimasu!

JAPANI on koettava.

HELSINGIN LAATUMATKAT OY

HIETALAHDENKATU 3, 00180 HELSINKI

PUH 09-686 6980 FAX 09-694 3834

WWW.LAATUMATKAT.FI

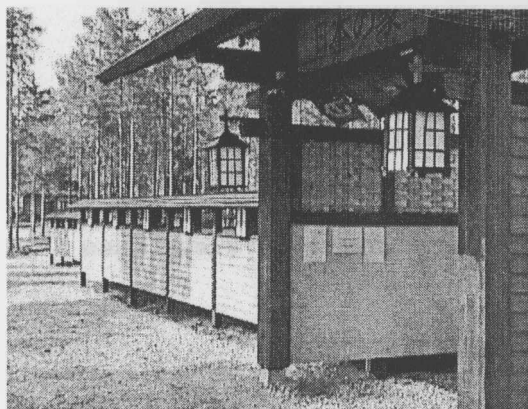
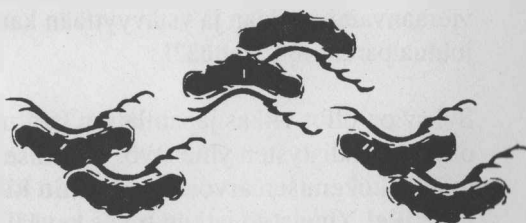
A COMPANY WITHIN TUMARE CORPORATION

DENKITTEN.NET

TERVETULOA

www.denkiten.net
denkiten@saunalahti.fi

Tapahtumia, vaihtuvia näyttelyjä, kahvila
Vuokrattavissa kokous- ja juhlayhtöön.
Leirikouluja, Kurssitoimintaa ympäri vuoden.
Ruokailua tilauksesta. Majoitusta rajoitetusti.

JAPANITALO

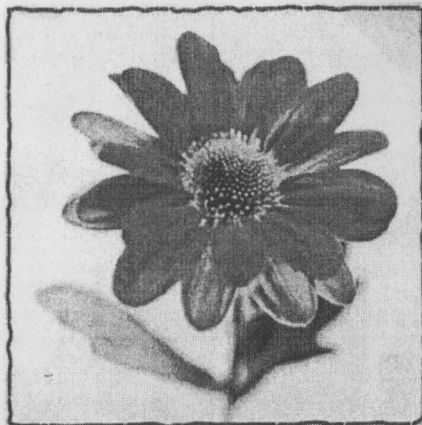
ラヌアのシモヤルビで
ちょっと一休みしませんか
美しいラップランドの自然の中で
静けさを語る小さな日本

ROVANIEMENTIE 29, 97700 RANUA
OLANGONTIE 20 SIMONJÄRVI
016-359 035, FAKSI 355 2510
www.ranua.fi/japanitalo

AVOINNA SOPIMUKSEN MUKAAN

***Parhaat onnittelumme Heidän Keisarillisten
Korkeuksiensa Kruununprinssi Naruhiton ja
Kruununprinsessa Masakon tyttären Prinsessa
Aikon syntymän johdosta.***

Japanilaisen Kulttuurin Ystävät ry

JAPANILAISTYYLINEN UUDENVUODEN

MOCHI-RIISIKAKKU –JUHLA

La 12.1.2002 klo 16.00 ~19.00

(Hgin Kirjatyöntekijäin Yhdistyksen)

KIRJA –juhlasali

Kirjatyöntekijäinkatu 10, 1.krs (Kruununhaka)

Mochin tekoa autenttisin välinein sekä vasta valmistetun
mochin maistajaisia liukuvasti pitkin iltaa.

Tule nauttimaan japanilaisen uudenvuoden tunnelmasta,
mukavasta yhdessäolosta yms.!

Hinta 30 mk/hlö (sis. materiaalit ja vuokran)

Tilaisuus järjestetään yhdessä miuden Japani-yhdistysten kanssa.

Kullakin yhdistyksellä on tilaisuuteen oma kiintiönsä.

ILMOITTAUTUMINEN/ JKY:n JÄSENET:

Viimeistään 3.1.02 Laura Lappalaiselle p. 09- 698 6496 tai Ulla
Arjamaalle p. 09- 724 5031. Ja eikun joukolla mukaan!

Poimintoja japanilaisuudesta

Alkuperäiskansa *ainut*

Ainuja pidetään Japanin alkuperäisasukkaina, joita vielä vuosisata sitten eli myös pääsaarella Honshulla, Venäjään kuuluvalla Sahalinilla ja Kuriilien saariryhmän eteläosissa. Ainut ovat kuitenkin, kuten alkuperäiskansat muuallakin, joutuneet väistymään uusien asukkaiden tieltä, ja nykyään heitä asuu lähinnä Hokkaidolla. Vain ainuverta kantavia laskettiin vuonna 1980 olevan pari sataa, mutta muiden japanilaisten kanssa yhteistä perimää omaavia, mutta itsensä ainuiksi määritteleviä henkilöitä oli yli 25 000 henkeä.

Ainujen alkuperästä on useita teorioita, mutta nykyään ollaan taipuvaisia uskomaan, että heidän alkujuurensa juontavat Siperiaan, Uralin taigoille. Ainut eroavat ulkonäöltään selvästi muista japanilaisista, eritoten vahva tukka ja miehillä parta ovat erottavia piirteitä. Ainuilla on luonnollisesti oma kielensä, jonka tutkimiseen vasta viime vuosikymmeninä on herätty. Muutenkin ainukulttuuri on ollut hyvin ahtaalla, ja ainuväestö on kokenut tulleen syrjityksi valtaväestön taholta, mikä synnytti jopa aktiivista "vapautusliike"-toimintaa pari vuosikymmentä sitten. Maailman alkuperäiskansoja ja heidän kulttuurejaan kohtaan tunnetun kiinnostuksen kasvaessa on kuitenkin myös ainukulttuurin arvostus noussut ja mm. ainukieltä on ruettu aktiivisesti tutkimaan.

Ainujen perinteiset elintavat ja elannonhankinta muistuttavat entisaikojen saamelaisten ponnistuksia selvitä hengissä kovissa oloissa, myös molempien uskonnoissa on samankaltaisia piirteitä. Kiinnostavaa on sekin, että saamelaisten kota-sanaa vastaa ainujen "kotan". Ainujen uskonnossa on karhulla vankka asemansa lähettinä, joka saattoi kuljettaa viestejä vielä eläviltä jo tuntemattomilla metsästysmailla lepäileville esiisien hengille.

***Asahi* – aamuaurinko, nouseva aurinko**

Kukaan Japanissa käynyt ei ole voinut välttyä törmäämästä nousevaan aurinkoon, asahiin. Se on esiintynyt Japanin lipussa eri muodoissa, mutta tämän päivän asahi on kuitenkin jo kaikkea mahdollista. Aamunsa voi

aloittaa *Asahi Shinbun*illa eli Japanin liberaalilla sanomalehdellä, tai räpsäyttää auki Asahin omistaman tv-kanavan. Jos on aamukaljan tarvis, voi ottaa jääkaapista *Asahibiirin*, erinomaisen oluen, joka on pakottanut ulkomaalaisetkin omaksumaan uuden määritelmän, eli että olut voi olla "dry" eli kuiva tai jopa "super dry" kuten viinit ikään.

Silmien edessä tv-mainoksessa voivat leiskua *asahi pen* – värit, joilla voi maalata puoli vuosisataa kestäneen säästötoiminnan varoilla hankitun omakotitalon. Talon rakentamiseen on tietenkin voinut käyttää *asahi* lasin tuotteita, ja parhaassa tapauksessa koti sijaitsee paikassa, mistä näkyvät Asahi-vuoret Yamagatan piirikunnassa. Kaikkein paras asahi-onni kuitenkin tulee Fuji-vuoren huipulta, jos sieltä voi nähdä nousevan auringon – ja ottaa siitä kuvan asahi-kameralla! Ei Japania turhaan kutsuta nousevan auringon maaksi...

***Banzai* – eläköön kymmenen tuhatta vuotta!**

Parhaiten banzai-huuto ehkä tunnetaan toisen maailmansodan aikaisten *kamikatz*e-lentäjien yhteydestä, itse asiassa heidän huutonsa oli *Tenno heika banzai* eli kauan eläköön keisari. Banzai ei kuitenkaan kuulu yksinomaan keisarin kunnioittamiseen vaan kymmenen tuhatta vuotta, mitä banzai yksinkertaisesti merkitsee, kajaletaan hyvin monissa yhteyksissä. Kun laiva liukuu samppanjapullon lähettämänä mereen, sitä saattavat banzai-huudot, tai kun japanilaistytöjen lentopallojoukkue voittaa mitalin, se vuolahten kyynelten lisäksi ilmaisee iloaan banzailla.

Banzai on useimmiten kollektiivinen ilon ilmaus, ja sitä vahvistetaan nostamalla molemmat kädet suorina etukautta ylös ilmaan: ei siis sivulta nyrkkiin puristettuina tai sormet sojottaen. Banzain käyttökelpoinen luonne ja sopiminen kaikkiin ikäkausiin näkyy myös siinä, että sitä käytetään yleisesti japanilaisissa lastentarhoissa. Opettaja kajauttaa: "banzai!" ja kaikki lapset nostavat kädet ylös, jolloin puseron riisuminen yläkautta on olennaisesti helpompaa.

Liisa Kemppi

lähde: Juhani Lompolo: Japanin Aapinen, japanilaismailman salat avautuvat

APURAHOJA HAETTAVANA

Japani-Suomi - yhdistyksen Chujo Watanabe - rahastosta julistetaan haettavaksi kaksi apurahaa, kumpikin suuruudeltaan ¥ 300 000 (n. 16 000 markkaa) käytettäväksi vuoden 2002 loppuun mennessä.

Apurahoja haetaan vapaamuotoisella hakemuksella. Hakemukseen tulee sisällyttää

- selvitys hakijan tähänastisista Japaniin liittyvistä opinnoista ja/tai tutkimustyöstä
- suunnitelma, josta selviää apurahan käyttö
- hakijan ansioluettelo
- hakijan näkemys siitä, miten hän itse voisi tulevaisuudessa edistää suomalaisten ja japanilaisten välistä ystävyyttä ja yhteistyötä
- yhteystiedot

Apurahat on ensisijaisesti tarkoitettu Japanissa tapahtuvaan opiskelu- ja/tai tutkimustyöhön. Etusijalle asetetaan nuoret hakijat ja hakijalta edellytetään jonkinlaista Japanin kielen taitoa. Hakijan tulee myös olla valmis pitämään esitelmä Japani-Suomi -yhdistyksen kokouksessa Japanissa.

Haku aika päättyy **perjantaina 11. tammikuuta 2002 klo 16.00**, jolloin hakemusten on viimeistään oltava allamainitussa osoitteessa.

Hakemukset toimitetaan osoitteeseen:
Suomalais-Japanilainen yhdistys ry.
PL 818, 00101 Helsinki.

Hakemuskuoreen merkintä "Chujo Watanabe - apuraha".

...kopoti-kopoti-kop...hip-hop- hevonen on pop...

HEVOSEN VUOSI ALKAA

JKY:n uuden vuoden juhlaa vietetään

perinteisissä merkeissä

su 27.1.2002 klo 15.00

RAVINTOLA KOTOSSA

(Kalevankatu 21)

Tarjolla on *notkuva* pöytä japanilaisia herkkuja, KANPAI- malja puheenjohtajan tervehdyksen kera, mukavaa seurustelua ja tietysti ne **LEIKKKIMIELISET ARPAJAISET!**

Kokouksistasi veloitetaan 21 euroa, maksu suoritetaan tilille LEONIA 800021- 6481 665 . **Ilmoittautumiset** viimeistään ma 21.1.02 joko Laura Lappalaiselle p. 09- 698 6496 tai Ulla Arjamaalle p. 09- 724 5031.

MUKAAN MAHTUU ENSIMMÄISET 30 HENKILOÄ

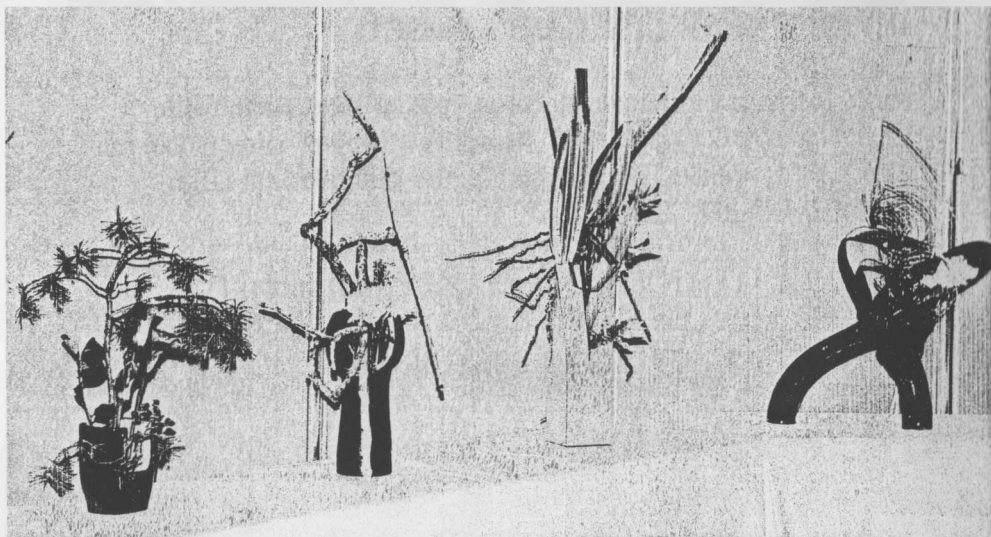
Tervetuloa hopoti hop!!!

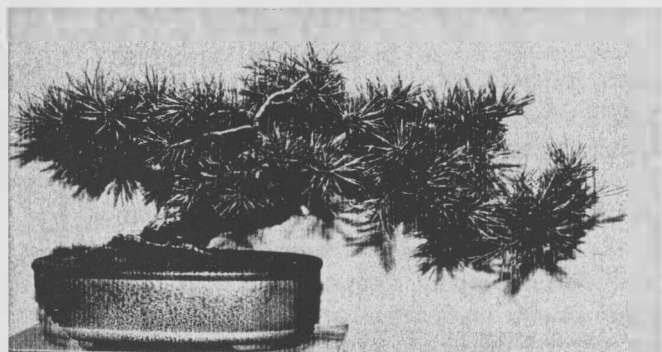
Ikebana, teetaide ja bonsai-puut upeasti esillä 28.-30.9.01 Valkoisessa Salissa

Helsingin bonsai-seura ry., Helsinki Chapter of Ikebana International ja Urasenken Suomen osasto ry. järjestivät hienon yhteisnäyttelyn syyskuun lopulla Helsingissä. Näyttely oli samalla Ikebana Internationalin 25 v ja Finland Sogetsu Study Groupin 10 -vuotisjuhlatilaisuus. Ikebana-yhdistys oli koonnut monimuotoisen ja esteettisen kokonaisuuden *ikebana*-asetelmia, jotka tervehtivät tulijaa jo ala-aulassa ja portaissa, sekä tietysti esillä oli myös erillinen näyttelykokonaisuus.

Bonsait myös valloittivat: esillä oli 31 puuta ainakin viideltä kasvattajalta, lajeina mm. kääpiövuorimänty, limoviikuna, rahapuu, mongolianvaahtera, ja tietysti mänty. Bonsaiyhdistys oli myös tehnyt selkeän koosteen puiden iästä, historiasta ja kasvatustavoista, joten asiasta perehtymätönkin pääsi kurkistamaan *bonsaiden* kiehtovaan ja esteettiseen maailmaan.

Asetelmien tekijät vasemmalta oikealle: Kaija Hänninen (1), Heidi Wegelius (2) ja Aili Löf (4). Järjestyksessä kolmannen ikebanan tuojan nimeä en valitettavasti muistanut. Pahoitteluni!

*Pinus sylvestris (mänty)
ikä ei tiedossa, ruukussa 15 v
fuginagashi (tuulen tuivertam
muoto), korkeus 25 cm
kasvattaja: Mariti Sivonen*

Teetaideyhdistys puolestaan järjesti useita teeseremonianäytöksiä, joita yleisö seurasi suurella mielenkiinnolla. Yhdistys esitteli myös edellisessä Tomossakin kerrotusta teehuonehankkeesta, ja näytteillä oli hieno kokonaisuus teetaidevälineistöä, lisänä selkeä luettelo esineistä (termit suomeksi ja japaniksi!). Teehetken tunnelmia välittivät myös Reijo Rajalan aistikkaat valokuvat.

Lisäksi Kazuo Makioka esitelmöi Viherkeskus Gardeniaan Helsingin Viikkiin valmistuvasta 500 neliön *tenpyou*- puutarhasta, jonka pohjatöitä hän on ollut valvomassa. Kalligrafiota ei ollut teeseremonia-tilaa lukuun ottamatta esillä, mutta eteishallin puolella oli Mirja Paateron laatima kooste aiheesta, mikä kivasti täydensi näyttelykokonaisuutta. Myytävänä oli myös näyttelyaiheisiin liittyvää materiaalia, ja tietysti yhdistysten jäsenet auliisti kertoivat kiinnostuneille tarkemminkin omasta alastaan.

Erityisesti ilahdutti yhdistysten yhteistyö, näin asiaa vähemmän tuntevillekin varmaan avautui se, kuinka nämä eri taiteenlajit nivoutuvat yhteen ja muodostavat kokonaisuuden. Teeseremoniaanhan saavutaan puutarhan kautta, pysähdytään ihastelemaan juuri siihen tilaisuuteen luotua *ikebana*- kukka-asetelmaa, tutustutaan juuri siihen hetkeen valittuun seinälle ripustettuun kuvakääröön, tarkastellaan teevälineitä, jotka tilaisuuden järjestäjä on valinnut ottaen huomioon mm. vuodenajan, teelle tulijat... Näyttely oli todellakin hieno kokonaisuus, ja siihen tutustuikin runsaat 500 henkilöä.

Koska teetaideopettaja **Minna Rajalan** sarja teetaiteesta ilmestyy jo Tomossa ja sain Bonsai-seuran puheenjohtaja **Teemu Ojalta** asiantuntevaa tekstiä *bonsaista*, katsoin parhaaksi lainata tämän artikkelin yhteyteen vain suoraan näyttelyluettelon *ikebana*-esittelyä ja **Mirja Paateron** (joillekin jo ehkä tuttua) kiteytystä kalligrafiasta.

Ikebana

ELÄVÄT KUKAT – IKIRU = ELÄÄ, HANA = KUKKA

Ikebana on perinteinen japanilainen kukkienasettelutaide. Sen historia ulottuu 6. vuosisadalle ja on vuosisatojen saatossa kehittynyt hienostuneeksi ja vaativaksi taidemuodoksi. Kehityskaaren myötä on muodostunut klassisia ja moderneja koulukuntia kuten *Ikenobo*, *Saga Goruy*, *Ohara*, *Sogetsu* jne., tyylejä; rikka, *shoka*, *moribana*, *nageire*. Ikebana oli aikoinaan yksinomaan pappien, samuraiden ja hoviyliemystön yksinoikeutta, vuonna 1863 naisille myönnettiin erityislupa, joka oikeutti heidät saamaan virallista opetusta kukkien asettelussa.

Japanilainen arvostaa muotoja, linjoja ja käten taitoja, ja jokainen perinteinen taidemuoto sisältää kolme eri aspektia: *do* – henkinen puoli, *gaku* – teoreettinen puoli ja *jutsu* – tekniikka. Kaikki kolme ovat yhtä tärkeitä harmonisen lopputuloksen saavuttamiseksi.

Ikebanan keskeisiin elementteihin kuuluu kolmioajattelu, samoin kuin ihmisen olemukseen kuuluu ruumis, sielu ja henki. Perinteisesti *ikebanassa* on kolme pääoksaa, esim. *Sogetsu* –koulukunnan mukaan, SHIN – taivas, totuus, henki, tulevaisuus, SOE – ihminen, sielu, nykyisyys, ja HIKAE – maa, menneisyys.

Asetelmissa on mukana luomisen ilo ja tekemisen rauha, osittain noudattaen tiettyjä sääntöjä. Joskus lähtökohtana on vesi, kaartuvat tai suorat linjat, pintojen väri, maljakon muoto, tilan käyttö jne. Yleensä korostetaan pääoksaa, ei niinkään perinteistä kukan kauneutta. Kaikissa asetelmissa ei symboliikkaa ole lainkaan, vaan ne perustuvat tekijänsä mielikuvitukseen niin materiaalin hankinnassa kuin käyttämisessäkin.

Kasveihin liittyvää symboliikkaa

mänty	<i>pitkä ikä, miehisyy, tuo onnea</i>
bambu	<i>kestävyys</i>
ruusu	<i>kevä, ikuinen nuoruus, naisellisuus</i>
luumu	<i>urhoollisuus</i>
iiris	<i>miehen kukka</i>
lootus	<i>puhtauden ja buddhan kukka</i>
kirsikka	<i>Japanin kansallispuu, täydellisyys</i>
krysanteemi	<i>Japanin kansalliskukka, keisarin kukka, kuolemattomuus</i>

草月
SOGETSU

Rikka tyyli, Edo kaudelta (1615-1868)

Nageire

Sogetsu- koulukunta

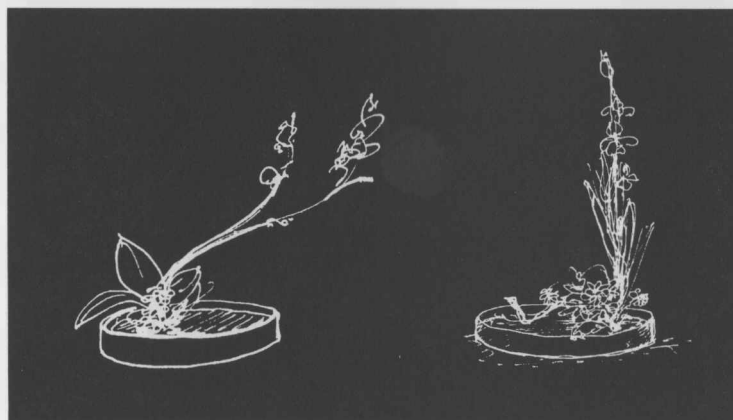
So = ruoko, *getsu* = kuu

Ikebana on saanut uusia muotoja perinteisten koulukuntien rinnalle. Nykyisin Japanissa on yli 2 000 *ikebana*- koulua. *Sogetsu*- koulukunnan perusti edesmenneen mestarin Hiroshi Teshigaharan isä Sofu Teshigahara vuonna 1927. Hän vapautti *ikebanan* perinteiden painolastista, hänen mielikuvitustaan eivät kahlinneet muodot, materiaalit, tilat, eivätkä erilaiset oppisuunnat. Teshigaharan lahjakkuuden ja luomisvoiman ansiosta koulukunta on levinnyt maailmanlaajuisesti.

Sogetsu- koulu edustaa niin kutsuttua modernia koulukuntaa, ja sen perusajatuksena on, että kukka-asetelmia voi tehdä kuka tahansa, missä tahansa ja melkein mistä vaan. *Sogetsu*- koulukunta viestittää opiskelijoille *ikebanan* kurinalaisten perusasetelmien jatkuvaa harjoittamista ja vastapainoksi täydellistä vapautta materiaalien ja muotojen valinnassa. Linjoilla ilmennetään liikettä ja tunnelmia. Asetelma viestittää tekijänsä mielialoja ja ilmaisukykyä, ja on ainutkertainen luovuuden tuote. *Ikebana International* edustaa *sogetsu*- koulukuntaa.

"Kukat ovat tärkeitä, mutta on välttämätöntä pitää mielessä, että ikebana on taidetta ja taide edellyttää ihmisen osallistumista. Ilman ihmistä ei ole ikebanaa."

Sofu Teshigahara

Moribana

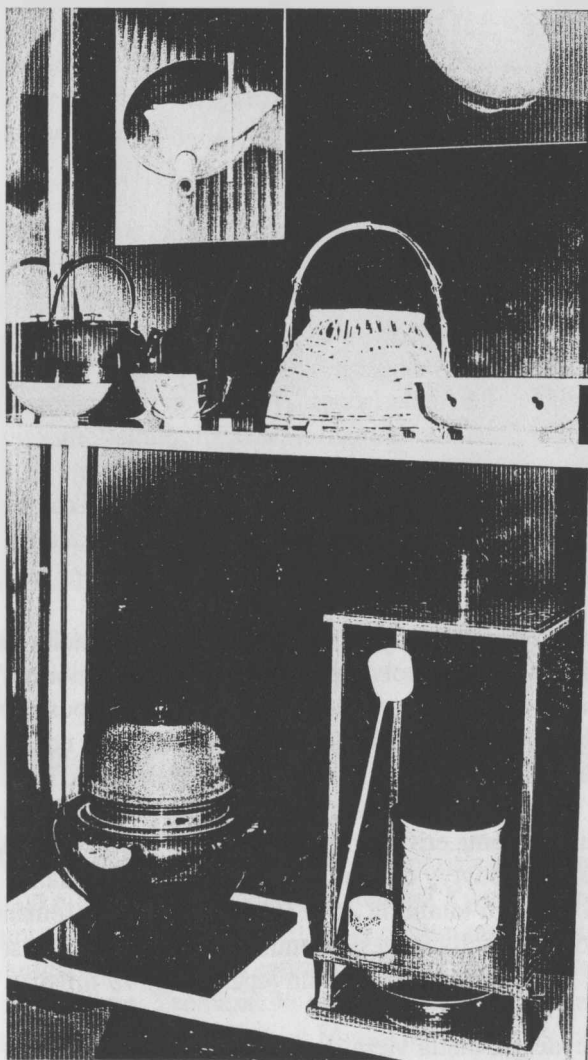
Japanilainen kalligrafia

Kalligrafia on Itä-Aasialle ominainen taidemuoto, jossa yhdistyy kirjoituksen sisältö, esimerkiksi runo ja visuaalinen ilmaisu. Kiinalaisten kirjoitusmerkkien eli *kanjien* historia juontaa yli 4 000 vuoden taakse, Japaniin merkit lainautuivat 600-luvulla. Käytännön kirjoitus on yleensä käsialamaisempaa, puolikursiivia. Kalligrafiassa näkee usein vielä vapaamuotoisempaa tyyliä, kursiivia eli *ruohotyyliä*, jossa jopa useita merkkejä piirretään samalla siveltimenvedolla. Tällainen kirjoitus ei välttämättä ole enää lukukelpoista, vaan lähestytään abstraktia taidetta.

Kirjoitussiveltimen ryhdikäs, mutta joustava kärki mahdollistaa sekä ohuen että paksun viivan vetämisen. Sivellintä pidetään lähes pystysuorassa asennossa. Kalligrafiatussi on tanko, joka on valmistettu männyn noesta ja liimasta, ja käyttöä varten tussia hierretään vesitilkkaan erityisellä tussikivellä.

Tyypillinen kirjoituspaperi on melko ohutta ja erittäin imevää, ja pohjustamattomana työ onkin poimuinen. Perinteisesti työ viimeistellään pohjustamalla se maalausääröksi: joko seinälle ripustettavaksi pystyääröksi, tai kädessä pidettäväksi vaakääröksi. Käärön reunukset ovat silkkikangasta. Töissä oleva punainen sinettileima on signeeraus, ja myös muita leimoja voi olla. Sinetinkaiverrus on yksi kalligrafian osa-alue, ja useimmiten leimasimet kaiverretaan muinaisella kirjoitustyyliillä, sinettityyliä.

Urasenke-jaosto oli koonnut perinpohjaisen luettelon yli 40:stä esillä olleesta teetaidevälineestä, hieno kokonaisuus!

tekstit: Matleena Järviö, Mirja Paatero, Helsinki Chapter of Ikebana International
ikebanakuvat: näyttelyluettelo, valokuvat: Matleena Järviö

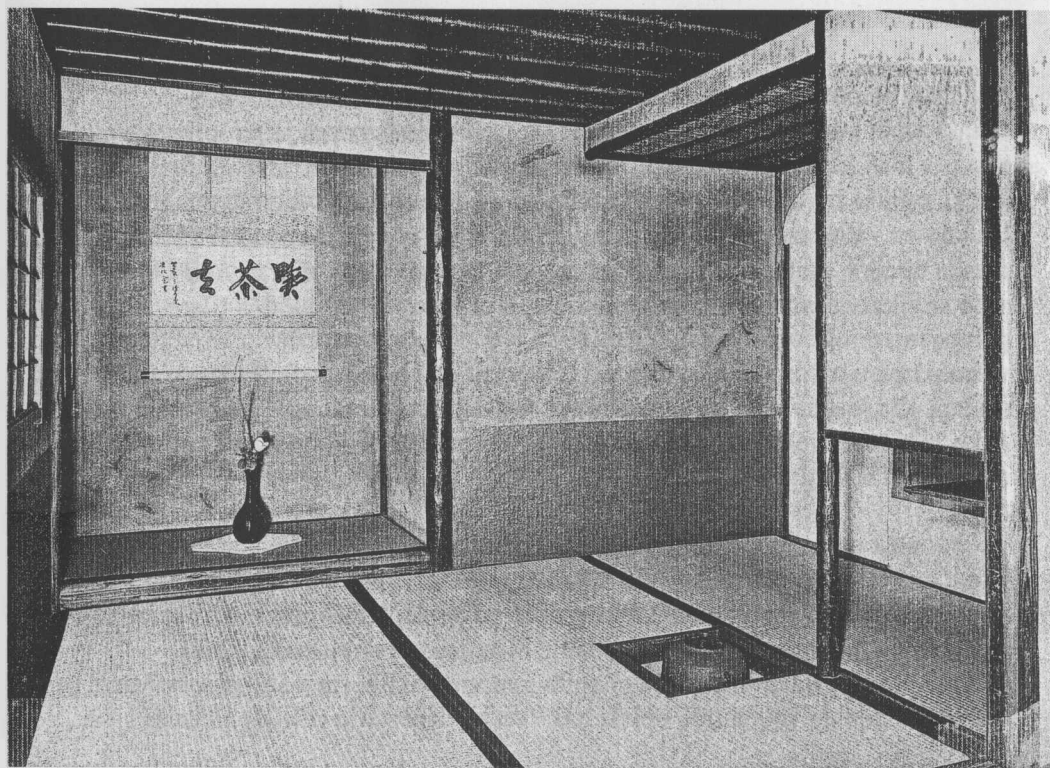
Japanilainen teehuone

Teehuone eli *chashitsu* antaa puitteet isännän ja vieraiden kohtaamiselle teetilaisuudessa. Se on eräänlainen mietiskelytila, jonka esikuvana voidaan pitää yksinkertaista vuoristolaismajaa (*yamagoya*) sekä zen-munkin opiskelukammiota (*sukiya*). Omaksi erityiseksi tilakseen teehuone kehittyi *chadōn* yhteydessä. Se on *dōjō*, paikka jossa harjoitetaan ihmisenä kasvamista. Teehuone on myös vertauskuva ihmisen sydäimestä.

Teehuone voi olla oma erillinen rakennuksensa puutarhan perällä tai osa päätaloa. Sinne saavutaan puutarhan (*roji*) kautta. Kulkiessaan puutarhan polkua teetilaisuuden vieraat puhdistavat mielensä ylimääräisistä ajatuksista ja keskittyvät käsillä olevaan hetkeen. Polun jakaa kahteen osaan portti (*nakamon*), jonka ulkopuolelle vieraat pysähtyvät odotuskatokseen (*koshikakemachiai*). Isäntä noutaa heidät sieltä teetilaisuuden alussa. Puutarhan sisempi osa on pyritty tekemään mahdollisimman muuttumattomaksi, riippumattomaksi vuodenaikojen vaihteluista. Ennen teehuoneeseen menoa vieraat puhdistautuvat vielä huuhtomalla suunsa ja kätensä *tsukubai*-vesialataan äärellä. Menneinä aikoina samurait jättivät myös aseistuksensa teehuoneen ulkopuolelle, miekkahyllylle (*katanakake*).

Teehuoneet ovat hyvin pelkistettyjä. Niissä ei käytetä kalusteita vaan teetilaisuuden aikana istutaan polvillaan tatami-matoilla. Huoneen arvokkain paikka on *tokonoma*-alkovi, johon isäntä asettaa kukat ja ripustaa kirjoitus- tai kuvakäärön (*kakemono*). Teetilaisuuden päävieras istuu sen edessä. Vähäarvoisin paikka on isännän sisäänkäynti. Teehuoneessa on yleensä kaksi ovea, isännän ovi (*chadōguchi*) ja vieraiden matala ovi (*nijiriguchi*), josta ryömitään sisään. Jokaisella tatamilla on oma erityinen toiminnallinen merkityksensä ja liikkuminen tilassa määräytyy niiden välisen hierarkian mukaan. Tee valmistetaan vieraiden edessä *temaeza*-tatamilla, jolle isäntä kantaa tarvitsemansa välineet *mizuya*-teekeittiöstä. Kesällä teevesi lämmitetään kiinalaistyyppisessä *furo*-tulipesässä, talvella lattiaan upotetun japanilaisen *ro*-tulisijan yllä.

Teehuoneen yhteydessä, mutta vieraille näkymättömissä on perinteinen teekeittiö *mizuya*. Siellä isäntä säilyttää ja puhdistaa teetilaisuudessa käyttämänsä välineet ja tekee muita valmisteluja. *Mizuya* on tilallisesti ja toiminnallisesti teehuoneen jatke, ja siellä toimitaan samalla keskittyneisyydellä ja kurinalaisuudella kuin teehuoneessakin. Kaikella on tarkasti määritely

Teehuone "Kan-in-Seki" (The Hut of Leisure)
Luetteloitu tärkeäksi kulttuuriomaisuudeksi, postikortti

paikkansa aivan kuten teehuoneessa, ja proseduuri teen valmistamiseksi (*temae*) jatkuu siellä.

Teehuoneen, kuten muidenkin perinteisten japanilaisten rakennusten, mittayksikkö on tatami. Kioton alueella teehuoneissa käytettävä *Kyoma-tatami* on kooltaan 95,5 x 191 cm. Pienet teehuoneet eli alle neljän ja puolen tatamin kokoiset (*koma*) ovat usein tunnelmaltaan karuja ja epämuodollisia, sitä suuremmat (*hiroma*) edellisiä muodollisempia. Teehuoneita on puolentoista tatamin kokoisista monen kymmenen tatamin suuruisiin halleihin. Melko tavallinen on kahdeksan tatamin huone, mutta arkkityyppi on neljän ja puolen tatamin huone.

Japanilainen perinteinen rakentaminen perustuu puusta tehtyyn pilari- ja palkkirakenteeseen. Kantavien osien väliin tehdään kiinteitä kevyitä luonnonsaviseiniä tai kiskot siirrettäville liukuoville. Rakennustavan ansioista

tilat ovat helposti muunneltavia. Japanilaisen perinteisen rakennuksen estetiikkaan kuuluu että runkorakenne on pääosin näkyvissä ja puupinnat ovat suurilta osin käsittelemättömiä. Jotkut yksittäiset osat, esim. *tokonoma*-alkovin kynnyspalkki saatetaan lakata mustalla tai esim. punaisella luonnonlakalla. Liukuovet valmistetaan puusta ja paperista, ja eri tyyppisiä ovia käytetään tilassa tarpeen mukaan. *Fusuma*-liukuovi ei läpäise valoa, mutta *shoji*-ovissa valo siivilöityy pitkäkuituisen japaninpaperin (*washi*) läpi luoden tilaan pehmeän varjottoman valon. Yksittäisen teehuoneen karaktääriin vaikuttaa voimakkaasti myös sen keskuspilari (*tokobashira*) *tokonoma*-alkovin kulmassa. Se saattaa olla joskus jopa täysin käsittelemätön kaarnapintainen ”tukki”. Huoneen koko ja haluttu muodollisuustaso määräävät eri elementtien välisiä mittasuhteita sekä muita esteettisiä ratkaisuja.

Teehuoneet rakennetaan perinteisesti huippuluokan materiaaleista. Puun käyttötarkoitus on otettu huomioon jo kasvatuksesta lähtien eli takana on vuosien tapahtumaketju ennen materiaalin päätymistä teehuoneeksi. Japanissa teehuoneen rakentajat ovat oma pitkälle erikoistunut ammattikuntansa (*sukiya-daigu*). Rakennustaitoa ei opita koulunpenkillä vaan siihen tarvitaan vuosikymmenien käytännön opiskelu kirvesmiesmestarin (*tôryô*) alaisuudessa.

Minna Rajala, teetaideopettaja

*Rakastetun luota katsottuna kuu:
vielä kirkkaampi*

*Syksyn ruska kantaa
väreillänsä meidät
talven yli uuteen kevääseen*

Kirsti Suomivuori

Tuulisilta-teos ei aivan avautunut

Kansallisoopperan Alminsalissa marras-joulukuun vaihteessa esitetty Tuulisilta-multimediateos oli suomalais-japanilaisen yhteistyön tulos, jonka teemana oli ihmisen vieraantuminen luonnosta.

Kokonaissuunnittelun olivat toteuttaneet Chikako Harada ja Tuula Vehanen, tuotannosta vastasi Maaseudun sivistysliitto.

*Tekijöiden mukaan:
"Tuulisilta kertoo ihmis-
mielen kyvystä rakentaa
yhteyttä näkyvän
ja näkymättömän välillä.
Se kertoo myös
universaalista ihmisyyden
sillasta, joka ylittää
kielten ja kulttuurien rajat"*

Esitys koostui heijastetuista kuvista, äänistä, valoista, ja tanssijoiden ja muusikoiden vuorovaikutuksesta. Musiikki (sähkökantele, urkuharmonni, sormipiano ja aito ihmisääni) olikin vaikuttavaa, samoin taustalle heijastetut luontokuvat Japanista ja Suomesta. Aivan erityistä oli mielestäni japanilaisen *buto*-tanssijan Aki Suzukin, taiteilijanimeltään Akenon, soolot. Hänen tanssissaan oli villiä vapautta ja alkukantaisuutta, hurjuutta, joka veti vertoja loppuosan lumisille ja jäisille tunturimaisemille. Muut tanssijat: Ervi Siren, Jyrki Haapala, Juha Viitamäki ja Tanssitaiteen laitoksen 4.vuosikerran opiskelijat eivät kuitenkaan ilmaisussaan minua juurikaan tavoittaneet.

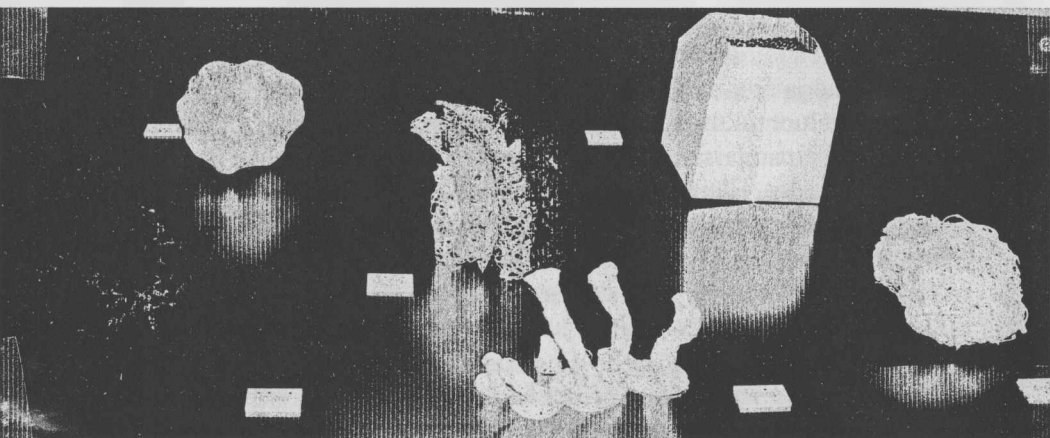
Itselleni suurin ongelma esityksessä kuitenkin taisi olla omat mielikuvani ja muistoni oleskeluistani Tokion ja Osakan kiihkeässä ihmisvilinässä.

Vaikka toki olen saanut nauttia myös Japanin upeassa luonnossa vaeltamisesta niin jalan kuin pyörälläkin, minun oli vaikea tavoittaa luonnosta vieraantumisen teemaa pelkkien luontokuvien, musiikin ja tanssin yhdistelmästä. Suomalainen tunturimaisema on sielunmaailmaani, ja tunnen jotain sen armottomuudesta, mutta kontrastiksi olisin tarvinnut urbaania maisemaa.

Toinen esityksessä mietityttämään jäänyt asia oli yhden miestanssijan alastomuus, ja kohta, jossa useampi nainen saapui lavalle rinnat paljaina. Ihmiskeho on kaunis, mutta sen verhoaminen ei kai vielä kerro luonnosta vieraantumisesta, ennemminkin toisinpäin. Vai oliko se eräs teoksen viesti, että olemme jo niin vieraantuneita, että alastomuus yleisön edessä ikään kuin "kuuluu" asiaan, vai eikö intimiteetti entisajan ihmiselle merkinnyt mitään? Mielipiteitä on monia, ja tärkeintä varmaan on, että jotain jää pohtimaan, että teos herättelee katsojaan.

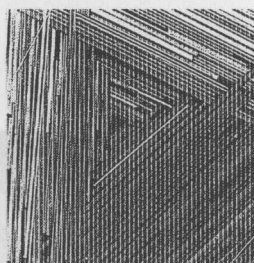
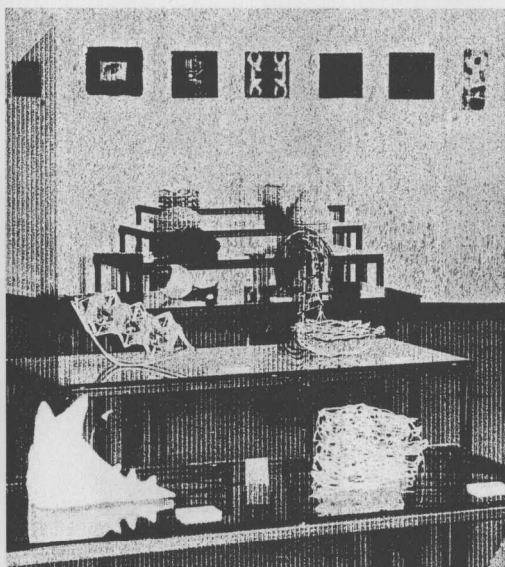
Jännittäviä miniatyyriteksteilejä

Taideteollisen korkeakoulun galleria Atskissa oli esillä 2.-16.11. sadan japanilaisen tekstiilitaiteilijan sata toinen toistaan mielenkiintoisempia taideteoksia FIBER AS ART PART X 2001- näyttelyssä. Mukana oli nuorien aloittelevien taiteilijoiden rinnalla kansainvälisesti tunnettujen taiteilijoiden, kuten Kyoko Iben ja Kyoko Kumain, teoksia. Näyttelyn kokoamisesta vastasi taiteilija ja professori Hiroko Watanabe.

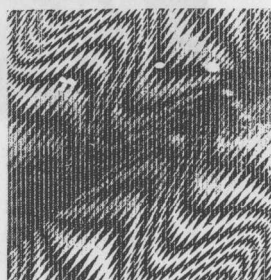

Kuvat: yleisnäkymiä näyttelystä (kuvat 1 ja 2), Masafumi Yamagishin ”*Genzai no iro/ colour of now/ nykyisyyden väri*”, pääväri punainen, (3) ja Michiko Saokin ”*blue wave/ sininen aalto*”, pääväri sininen (4).

2.

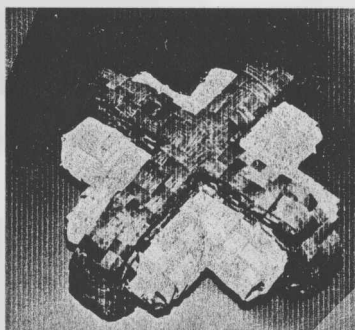
3,

4,

Näyttelytiedotteen mukaan ”Miniatyryiteoksilla on pitkä historia monissa kulttuureissa. Tekstiilitaiteeseen miniatyryiteokset tulivat 1970-luvulla vastareaktionä vallitsevaan trendiin, jossa töiden suuri koko tuntui olevan itsetarkoitus. Ensimmäinen miniatyryitekstiilien näyttely Lontoossa vuonna 1974 savutti suuren suosion. Japanilainen miniatyryitekstiilitaide tuli kansainväliseen tietoisuuteen Lausannen biennaalissa Sveitsissä 1975. Sen jälkeen se on jatkanut voittokulkuaan monissa eri maissa järjestetyissä tapahtumissa.”

Itselleni näyttely oli elämys, etukäteistiedotteesta huolimatta olin odottanut näkeväni lähinnä kai pienikokoisia seinävaatteita, ryijyjä tai vastaavaa. Japanilaisten kuitutaide kuitenkin yllätti ja ihastutti monimuotoisuudellaan ja modernisuudellaan. Ja taas kerran totesin itsensä, kuinka lähellä toisiaan suomalaisuus ja japanilaisuus ovat. Esimerkiksi Noriko Takamiyan "*Volutions*" (kierteet) ja Kazue Honman "*Untitled*" (nimetön) toivat väistämättä mieleen tuohiristin ja -kontin!

Oikealla Yoshio Shimizun "*In my brain/ pääni sisällä*" ja vasemmalla Noriko Takamiyan "*Volutions/ kierteet*".

tekstit ja valokuvat: Matleena Järviö

UUTISIA & TAPAHTUMIA

KOTISIVUASIAA

Yhdistyksen **kotisivuprojekti** edistyy Hanna Sarkimaan johdolla, nyt tarvitsisimme sivuille asiaan sitoutuneen päivittäjän. Kuvapäivitykset yms. isommat jutut Hanna ehtii hoitaa, mutta **tapahtumakalenterin hoito** yms. tarjoaisi jollekin **jäsenellemme osallistumisen mahdollisuuden!** Hanna myös opastaa tarvittavat niksit, joten kaikkea ei tarvitse osata valmiiksi. Soittelethan Matleena Järviölle, p. 09- 341 4270

MATKAMESSUT

JKY osallistuu perinteisille Matkamessuille Messukeskuksessa 19.-20.1.2002. Tervetuloa katsomaan ja avustajiakin ehkä tarvitaan vielä muutama!

ASIA SOCIETY FINLAND

Kevään japaniaihteiset tapahtumat:
Ti 19.2. Faces of Changing Japan through Manga and Anime (Bart Gaens, Ph.D, Helsingin yliopisto)
Ti 12.3. Bonsai-ruukkupuiden estetiikka (Mika Myllyneva, Helsingin Bonsai-seura ry.)
Ti 14.5. Japanilainen taiko-rumpu (Riikka Länsisalmi, yliopettaja, Laurea AMK)
Asia Book Gallery, Eerikinkatu 4
Jäsenet 20mk/ kerta, muut 50mk
Lisätietoja: asiasocietyfinland.net

BONSAIKURSSEJA

Ainakin syksyllä **Gardeniassa** (Helsinki, Koetilantie 1, Viikki) järjestettiin **bonsai-kasvatuskursseja**, kannattaa varmaan tiedustella kevään tapahtumista paikan päältä.

LÖYTÖJÄ HUUTOKAUPOISTA

Huutokaupoissa voi joskus nähdä myynnissä japanilaisiakin esineitä, jos ei ostoaikaita olekaan, niin voi ainakin katsella! Alla oleva **Shunga Netsuke** oli myynnissä **Helanderin huutokaupassa** lokakuussa. Kannattaa vain olla tarkkana, esineiden kunnon tarkastushan on ostajan vastuulla. Jos kiinnostaa, **Bukowski-Hörhammer** on tutustumisen arvoinen, joskus myös **Helsingin Huutokauppakamarilla** on jotain japanilaisesineitä ollut.

IKEBANAKURSSEJA

Helsingin Aikuisopisto, Töölöntullink.8
9.3, 16.3, 20.4 ja 27.4 la 10.30-15.00

Kalliolan Vapaaopisto, Sturenkatu 11
16-17.3 pe 18.00-20.15, la-su 10.15-14.00

23-24.3 la-su 10.15-14.00
6.4 ja 20.4 la 10.15-14.00

Suomi-avaimla japaniksi

Moi moi, Finland by KAORU KURIHARA
『モイモイ フィンランド』

ウェブマガジン：楽原道

理説社 ① <http://www.rironsha.co.jp/web/index.html>

購読料無料

理説社のホームページ上で読めるウェブマガジン。写真家の栗原薫氏がヴィータキヴィ(Viittakivi)国際学園での生活を写真と共に紹介する。ヴィータキヴィとはフィンランド語で「道しるべ」という意味がある。同校は第二

次世界大戦後にクウェーカー教徒によって設立され、以来外国人を積極的に受け入れている。新鮮なヴィータキヴィやフィンランドの情報が満載のこのホームページは随時更新中。

Sugaono Finland-sho by KIIKO UZAWA
『素顔のフィンランド抄』

著者：織沢希伊子

発行：文芸社 1,400円＋税

The author became a student of the University of Helsinki at the age of 61. She introduces the life in Finland, which is still unfamiliar for many people, in light and easy style.

61歳にしてヘルシンキ大学の学生となった作者。本書ではフィンランドで生活して見聞きし、そして感じたことをありのままに綴る。旅行者では知ることの出来ないフィンランドの日常生活を飾らずに紹介する作者は、時に辛らつな言葉を投げかけるが、それにはフィンランドに対する深い愛情が込められている。今までになかったタイプのフィンランド紹介本。

opettaja Marjatta Roth

opettaja Heidi Wegelius (alkeet)

opettaja Liisa Nurminen (jatko)

Langatonta japania

最近の社会現象を表す言葉もどんどん取り込まれ、使われている。

meilailla メイライツラ/メールを送る

chattailla チャットイッラ/チャットする

tekstailla テクスタイッラ/(携帯電話に)メールを送る

Menneitä tapahtumia Japanissa

November 5 (Mon)~6 (Tue)

The 2nd Nordic-Japan Forum

"The Journey of Water-From the Sky to the Sea"

Nordic-Japan Environmental Conference 2001 will be held in Nagano city where Japan and five Nordic Countries will discuss environmental issues and solutions.

11月5日(月)~6日(火)

「第2回ノルディック・ジャパン・フォーラム」

今年は「水の旅—地域開発と環境問題」をテーマに北欧5ヶ国(デンマーク、フィンランド、アイスランド、ノルウェー、スウェーデン)と日本の専門家たちによる講演とディスカッションが予定されている。

会場：ホテル国際21(長野市)

お問い合わせ：①026-223-0011

②<http://www.nordicjapan.com/>

October 24 (Wed)~26 (Fri)

"28th International Home Care and Rehabilitation Exhibition 2001"

Finnish companies and STAKES will introduce Finnish products and information concerning elderly care in an exhibition at Tokyo Big Sight.

10月24日(水)~26日(金)

「第28回国際福祉機器展2001」

今回の展示は福祉機器の認知度を向上させるために行われる。会場内は福祉機器、施設用設備、在宅サービス、情報のブースに分かれ、日本からは548社、海外からは82社が出展する。フィンランドからは、International Security Technology Oy (IST), Oy Mannerin Konepaja Ab, Väinö Korpinen Oy, Temalex Oyの4社が自助機器や介護製品などを紹介。いずれもフィンランドならではの機能性と洗練されたデザインが特徴。

会場：東京ビッグサイト

問い合わせ先：財団法人 保健福祉広報協会

①03-3580-3052

②<http://www.hcr.or.jp>

japani/ englantitekstit: Suomi-lehti no. 11/ 2001

Teatteri Avoimet Ovet on totutusta poikkeava teatteri: eurooppalaisen kirjallisen salongin mallin mukaisesti salissa on tuolirivien sijasta vapaasti sijoitetut tuolit ja niiden välissä pienet marmoripöydät, joiden ääressä yleisö voi jo tuntia ennen esitystä ja halutessaan myös esityksen jälkeen nauttia viiniä, kahvia, pientä purtavaa.

Ohjelmistossa kohtaavat kirjallisuus, kamarimusiikki, piendraama, chansonit, runous, filosofiset keskustelut...

Suomen Estetiikan Seura ry. myönsi v. 2000 teatterille "Vuoden 2 000 esteettinen teko"-palkinnon.

TEATTERI AVOIMET OVET:
Museokatu 18
00 100 Helsinki
p. 09- 4342 510
f. 09- 4342 5110

METSÄSTYSKIVÄÄRI

Japanilaisen **Yasushi Inouen** pienoisromaanista dramatisoinut **Väinö Vainio**

Suomennos englanninkielestä **Hilkka Mäki**

Ohjaus **Kirsti Petäjäniemi**

Roolissa mm. **Mia Sirviö** ja **Elena Leeve**

Metsästyskivääri on Yasushi Inouen viimeisin teos länsimaissa. Se on sodanjälkeiseen aikaan sijoitettu rakkaustarina, joka kolmen naisen näkökulmasta kerrottuna avautuu järkyttäväksi kuvaukseksi naisen psyykestä ja ihmisen perusyksinäisyydestä.

ENSI-ILTA 20.2. KLO 19
HUOM! VAIN 10 ESITYSTÄ
LIPUT 18/16/12 EUR

NŌ-TEATTERIN ILTA

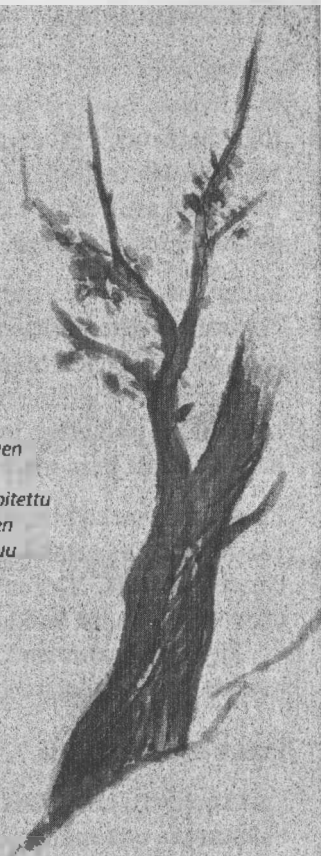
Taustalla mänty ja pari bambunrunkoa, perusrooleja kolme: vanhus, nainen, soturi. Japanilaiseen nō-teatteriin opastaa kirjailija ja suomentaja **Kai Nieminen**.

7.3. KLO 19 LIPUT 10/9/7 EUR

ISÄ, POIKA JA ITÄMAINEN RUNOUS

Kiinalaisen ja japanilaisen runouden tulkit **Pertti Nieminen** ja **Kai Nieminen** lukevat runoja ja valaisevat itämaisen kirjallisuuden tuhatvuotisia taustoja.

Juontajana **Kaija Valkonen**
14.3. KLO 19
LIPUT 10/9/7 EUR

Runous

Tikuista asiaa

Syömäpuikot ovat tärkeä osa aasialaista ruokakulttuuria. Noviiisille nuo kapeat, lipsuvat ja äärimmäisen hankalat syömävälineet ovat toki kauhistus. Tottahan se on - puikoilla syöminen on aluksi vaikeaa. Mutta kuitenkin kannattaa muistaa, että melkein puolet maailman asukkaista käyttää niitä. Lapset syövät pienestä pitäen puikoilla niin Kiinassa, Japanissa kuin Koreassakin.

Kuten monet tavat Japanissa, tämäkin tapa on alkujaan lähtöisin Kiinasta. Mutta puikoissakin on eroja: japanilaiset puikot eli *hashit* ovat yleensä ottaen hieman kulmikkaat, kun taas Kiinassa käytetään pidempiä ja pyöreämpiä puikkoja. Koreassa taas syödään ohuilla metallisilla puikoilla, jotka varmasti ovat turisteille vielä hankalammat kuin melko tukevat, kulmikkaat *hashit*.

Puikkoja on sekä hienoja, kultaisilla kanjeilla koristeltuja että yksinkertaisia kertakäyttöpuikkoja, jotka täytyy irrottaa toisistaan ennen syömistä. Yleensä ne tosin halkeavat hölmösti niin, että toiseen käteen jää heikko säle... Sekä bambu- että muovipuikkoja voi käyttää useamman kuin yhden kerran, ainakin oman kokemukseni mukaan, kunhan vaan muistaa pestä ja kuivata puikot.

Puikkoilun etikettiä

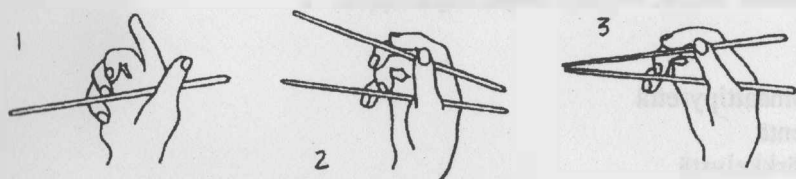
Puikkoetiketti ei kauheasti eroa pöytätavoista täällä Suomessa. Pääasia on, että muistaa olla kohtelias, eikä tökkää puikkoja pystyyn riisikulhoon, sillä sehän olisi vähän kuin löisi haarukan pystyyn perunoihin. Japanissa on myös vanha traditio, jonka mukaan puikot pystyssä riisikulhossa kertovat kuolleesta. Yleensä ottaen hyvä nyrkkisääntö lienee, että puikot ovat vain ja ainoastaan syömiseen tarkoitettut. Seuraavassa muutama vinkki puikkoiluun:

1. Kuten jo mainittu, puikkoja ei pidä laittaa pystyyn riisikulhoon.
2. Älä lävistä ruokaa puikolla tai osoita ketään tai mitään puikoilla.
3. Varo heiluttamasta puikkoja ilmassa selittäessäsi jotain tai tehdessäsi käsieleitä.

4. Laita puikot syönnin jälkeen niille tarkoitettuun paikkaan. Usein puikkoja varten on oma pikkuinen alusta, mutta jos sellaista ei ole, laita ne samaan paikkaan, jossa puikot olivat ennen syöntiä. Puikkoja ei tavata laittaa ristiin, kuten ehkä haarukka ja veitsi joskus.

5. Varsinkin kun olet itse vieraana, on kohteliasta liittää *hashi*-sanaan kunnioittava etuliite "o" esim. pyytäessäsi puikkoja.

Pikaopas puikkojen käyttöön

Ota puikko nimettömän ja keskisormen väliin. Älä kuitenkaan laita sitä nimettömän ja pikkusormen väliin, vaan tikut tulevat keskisormen molemmiin puolin. Tämä on aivan yhtä hankalaa kuin miltä se kuulostaa!

Ota toinen puikko etusormen ja keskisormen väliin. Peukalolla pidetään puikkoa etusormea ja keskisormen sivua vasten.

Muista, että alin puikko pysyy paikallaan ja ylimmällä puikolla tartutaan ruokaan. Yritä saada puikot pysymään paikoillaan, ja pituussuunnassa suunnilleen samoilla paikoilla. Alussa kädet väsyvät, mutta yllättävän nopeasti puikkoihin tottuu. Täytyy yrittää vain pitää sormet kaikesta huolimatta rentona. Ja jos kaikki tämä tuntuu aluksi hankalalta, pieni soveltaminen sallittakoon.

Jaakko Saari

lähde: Culture Shock: Japan!

O-HASHI DE TABEMASHOO!

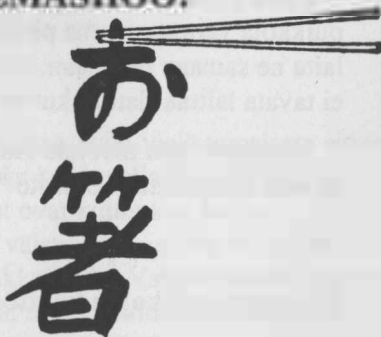
Korokke

200g jauhelihaa

½ sipulia

3 keitettyä perunaa

suolaa, pippuria, muskottipähkinää, voita

jauhottamiseen: muna, vehnä jauhoja, leipäsilppua.

Kastike:

1 purkki tomaattipyrettä

2dl kanalientä

1tl maissitärkkelystä

½ rkl valkoviiniä

suolaa, pippuria

Kuori keitetyt perunat ja soseuta. Kuullota hienonnettu sipuli ja ruskista jauheliha, sekoita perunan joukkoon. Mausta suolalla, pippurilla, raastetulla muskottipähkinällä ja nokareella voita. Tee taikinasta pyöreitä tai pitkulaisia paloja (kasta kädet vedessä tai öljyssä), kieritä vehnä jauhossa, munassa ja lopuksi leipäsilpussa. Friteeraa kullanruiskeiksi.

Leipäsilpun valmistus: Leikkaa valkoisesta leivästä kuoret ja silppua (yleiskoneessa) erittäin hienoksi ja sen jälkeen leivän sisusta karkeaksi silpuksi, sekoita keskenään. Tarkoitus on saada aikaiseksi huomattavasti karkeampi tuote kuin korppujauho, näin saadaan friteeratusta ruuasta rapeampaa.

Kokkauspiirissä Kakuta-sanin johdolla valmistettua.

Itadakimasu!

Japanese Sushi Bar

&
TAKE AWAY

GYOSAI - SUSHI

Tue-Fri 11-19 Sat 12-17

Runeberginkatu 40 B

00260 Helsinki

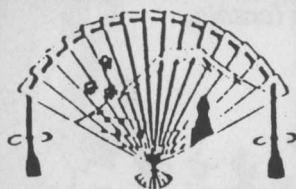
Tel. 09-241 3440

Yhdistyksen kautta:

japanin käännökset,
puhtaaksikirjoitukset,
käyntikortit,
kalligrafiat,
Japanin kulttuuriin kurssit
ja luennot kouluille,
opistoille, liikelaitoksille:
kieli, origami, ikebana,
kalligrafia, historia,
kirjallisuus, puutarhat,
taide, musiikki jne.
yhdistys välittää myös
japaninkielistä opastusta.
Puh+Fax 09-698 6496

古 Koto 都

Japanilainen
RAVINTOLA
日本レストラン

Kalevankatu 21, 00100 Helsinki

Tel. 09-646 080

ma-pe 11.30-14.30 ja 17-23

la 11-14.30 ja 17-23

TATAMIT

**FUTON
BED SHOP**

AVOINNA KLO 11-18, LA KLO 11-15
KALEVANKATU 17, 00100 HELSINKI
PUH 09-135 6209, FAX 09-622 3238

歌舞伎

KABUKI

Lapinlahdenkatu 12 puh 09- 694 9446
ma-pe klo 11.30-14.00
ja klo 17.00-23.00
(Sisään pääsee vain klo 22.30 asti.)
Lauantaina suljettu.
su klo 16.00-23.00

SUSHI TAKE-AWAY.

Maukasta ja kaunista hyllyt täynnä.

Tietoa ruuasta ja japanilaisuudesta yleensä.

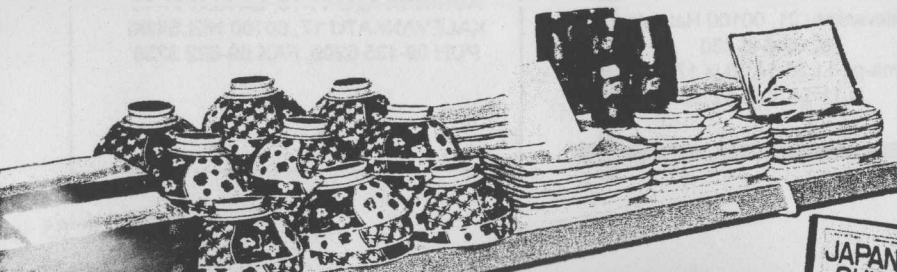
Tiedustele myös sushi-kursseja ja edullisia lentoja.

Japanese
Food & Gift
Shop

MA - PE 10-18 LA 10 - 15

東京館
TokyoKan

Annankatu 20 Puh 09-622 5553, Fax 09-622 5552

趣味

HARRASTUSPIIRIT

Yhdistyksen kirjastossa, TOMOHIMASSA, Wecksellintie 6, ellei toisin mainita.

IKEBANA: asetelmia sommitellaan klo 12.30 seuraavina sunnuntaina: 20.1, 24.2, 24.3., ja 21.4. Hinta 7 euroa/ kerta, opettaja tuo materiaalit. Mukaan mahtuu kuusi henkilöä, ilm. Laura Lappalainen p.09- 698 6496

KALLIGRAFIA, alkeet: kurssisarja alkaa 10.1. ja pidetään joka toinen torstai klo 17.30. Kurssipäivät: 10.1., 24.1., 7.2., 21.2., 7.3., ja 21.3. Kurssimaksu 21 euroa, maksetaan paikan päällä. Tilankäytön vuoksi etukäteisilmoittautuminen suotavaa. Ilm. Laura Lappalainen p.09- 698 6496

KALLIGRAFIA, jatko: tiedustelut Yoko Kobayashi p. 09-724 6746

JAPANINKIELI: tiedustelut Pia Matilainen p.09-753 3171

KOKKAUSKURSSIT: Ravintola Koto, Kalevankatu 21, opettajana Kakuta-san. Kevään ensimmäinen kerta su 10.2. klo 15.00, muista kerroista kertoo Fred Kapri, p. 09- 692 2106 (k), 09- 6927522. Kerralla keittiöön mahtuu 7-8 hlöä, hinta 75 mk/ kerta. Kokatut herkut syödään paikan päällä!

MIEKKAPIIRI: Tiedustelut Ronny Rönqvist p. 09- 595 068 (k)

YHDISTYKSEN JULKAISUT

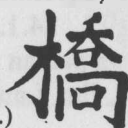
Japanilaisen kulttuurin ystävät ry:n jäsenlehti TOMO (suomeksi ystävä) ilmestyy neljä kertaa vuodessa ja on jäsenille maksuton. Lehti ottaa ilolla vastaan materiaalia lehteen, toimitathan tekstisi/ kuvasi yms. suoraan päätoimittajalle Matleena Järviölle, Purjetie 7b 379, 00 960 Hki.

HASHI (silta) on JKY:n vuosittainen japanilaisen kulttuurin eri alueita käsittelevä julkaisu. Myös se lähetetään jäsenille veloitusetta.

Irtonumeroiden jäsenhinta on 30mk, ulkopuolisille 40mk + postituskulut, paitsi nro. 20 eli BU, josta lisäpainoksen takia peritään jäseniltä 70mk, muilta 80mk, samoin nro. 22 eli KEN on BU:n hintainen. Joitain numeroita ei enää ole saatavissa, sillä Hashista on tullut keräilykohde ja painos on pieni.

Huom! Arkistotilojen säästämiseksi myydään erikoishintaan a 10mk + postikulut seuraavat Hashit: numerot 3, 5, 6, 9, 10, 11-12, 13

HASHIEN AIHEET

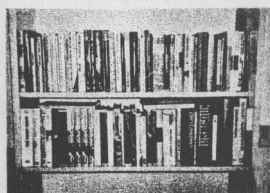

4. Japanilainen teatteritaide (p.l.)	19. Furo-sauna (p.l.)
5. Historia ja yhteiskunta	20. BU – Samurain ammatti
6. Kirjallisuutta	21. Silkki, savi ja sivellin
7. Käsittelee eri taidelajeja:
musiikkia, elokuvaa,
kirjallisuutta, arkkitehtuuria jne.	22. KEN – Linnat, haarniskat, mon
8. Ruokakulttuuri (p.l.)	23. EN – Japanilaiset puutarhat
9. Kirjallisuutta mm.
Chimako Tadan runoja,
keskiajan sotaepiikkaa	
10. 10-vuotisjuhlanno, Heian-
kauden kirjallisuutta, Zen- maa-
laustaiteen tyhjiys, Japani kan-
sainvälistymisen paineessa ym.	
11. –12. Japanilainen maailmankuva	
13. Vanhuus Japanissa	
14. Tila ja maisema (p.l.)	
15. Japanilainen kuvaamataide (p.l.)	
16. Musiikki (p.l.)	
17. Japanin luonto (p.l.)	
18. Japanilainen tanssi (p.l.)	

Tapio J. Tuomi: JAPANILAIS- SUOMALAINEN KANJI- SANAKIRJA

Kirja sis. 2228 *kanjia* eli kiinanmerkkiä lueteltuina 214 radikaalin eli tunnusosan mukaan, sekä 4 659 *kanjeista* muodostettua itsenäistä sanaa. Sanoille on suomen- ja japaninkieliset hakemistot, samoin on hakemisto kanjien kiinalaisperäisille äänneasuille. Jäsenhinta 150mk, muut 170mk + postikulut.

Japanese Literature
in
Finnish Language
Bibliography

Pirjo-Riitta Kuusikko
2000

Pirjo-Riitta Kuusikko:
JAPANESE LITERATURE IN FINNISH LANGUAGE.
BIBLIOGRAPHY
JAPANIN KIRJALLISUUS SUOMEN KIELELLÄ,
BIBLIOGRAFIA

Sisältää suomennosten luettelon lisäksi
Yleiskatsauksia ja hekemistoja.
80s. Hinta 50 mk + postikulut.

JAPANINKIELEN OPPIKIRJA Tadaaki Kawata: **JAPANIN KIELI**
196 sivua, jäsenhintaa 80.-, muille 90.- kasetti I/50.-, kasetti II/40.- +
postikulut
SANASTO EDELLISEEN japani-suomi-japani n. 2000 sanaa, 20.- +
postikulut

JAPANI 2001 toimittanut Tero Salomaa

Huom! Nyt hintaan 10.- + postikulut.

TILAUSKUPONKI

Tilaa täällä kupongilla. Postiosoite PL 305, 00101 Helsinki. Pankki: SAMPO 800021 - 6481 665

HASHI _____ PINSSI _____

TADAAKI KAWATA: JAPANIN KIELI _____ SANASTO _____ KASETTI I _____ II _____

TAPIO J. TUOMI: JAPANILAIS -SUOMALAINEN KANJI-SANAKIRJA _____

NIMI _____ LÄHISOITE _____

POSTITOIMIPAIKKA _____ PUH/FAX _____

PÄIVÄMÄÄRÄ _____ ALLEKIRJOITUS _____

Oletko kiinnosunut liittymään Japanilaisen Kulttuurin Ystävät ry:n jäseneksi?

Täytä allaoleva lomake ja lähetä se osoitteella:

Japanilaisen Kulttuurin Ystävät ry PL 305, 00101 Helsinki.

Jäsenmaksu 100.- SAMPO 800021 – 6481 665

Neljä kertaa vuodessa ilmestyvä jäsenlehti TOMO ja kulttuurijulkaisu HASHI postitetaan jäsenille veloitusetta.

JÄSENHAKEMUS

NIMI _____

PUH _____

FAX _____ E-MAIL _____

LÄHIOSOITE _____

POSTINUMERO _____

POSTITOIMIPAIKKA _____

KANSALAIKUUS ELLEI SUOMEN _____

AMMATTI TAI OPPIARVO (EI VÄLTTÄMÄTÖN) _____

MINUA KIINNOSTAA ERITYISESTI JAPANIN KULTTUURISSA

PÄIVÄYS _____

ALLEKIRJOITUS _____

GOYO HIRATA: Nukke "*Clear fountain*", 1961

(puhdas/ viaton lähde)

Japan's Traditional Crafts: Spirit and Technique, (näyttelyluettelo)